

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Nyitott soronkint 20 krajczár

A szakértők és a komikum.

Mikor Ajtai professor mindent elkövetett, hogy az a bizonyos tünetés, a melyet mellette az ő fiatal gárdája rendezni akart — meg ne történjék: sokkal jobban tudta, hogy mit cselekedett, mint amikor a bíróság előtt egész szimplán kijelentette, hogy ő Friedmann védőnek a hozzá tartozó közvetlenül intézett kérdésekre megfelelni nem akar.

És ez a szakértő fizetést huz azért, hogy az igazságot kiszolgálja — és ez a szakértő a további bajokat egyszerűen úgy háritotta el magától, hogy mikor kellemetlenné vált előtte a terencum, dicsőségesen elvonult és ott hagyta maga helyett a helyettesét.

Már most azt szeretnők tudni, ha Ajtai ur jóindulattal is viselkedett volna a védő iránt és törvényes kötelességének megfelelően akart volna, vajjon mivel mozdíthatta volna előrébb a Gárdos ügyben az igazságszolgáltatás döcögő szekerét, — vajjon az ő személyes tekintélye elég lett volna-e arra, hogy egy lélektanilag megoldatlan problema megoldatott volna és abba a homályba belekeveredhetett volna-e az ő tudása által csak egyetlen egy

szikra is, amely világosságot szórt volna az ügy sötéttségére?

Szeretnők tudni továbbá azt is, hogy vajjon a bíróság bármely jól képzett tagjánál is nagyobb hivatottsága van-e Ajtai professornak annak eldöntésében, hogy a beszámíthatóság tekintetében Gárdos milyen elbírálás alá esik?

De ettől is eltekintve fényesen dokumentálta Ajtai szakértő, hogy a vég-tárgyalásnál egy nagy kellemetlenséget látott folyton maga előtt és ez a vádlottnak a védője volt.

Derogált neki az, hogy a védőügyvéd őt vallatás alá vegye, restelte, hogy ő kénytelen legyen az ügyvédnek a hozzá intézett kérdésekre megfelelni.

Háttérben maradt tehát az egész bűnügynek az érdemi része s előtérbe lépett a szakértő úr hiusága — aki világosan dokumentálta azt, hogy szakértői állását az ügyész kisegítésére rendelt segédeszköznek tekintette, nem törődve azzal, hogy a védői állást így kifigurázta.

S ez Magyarország fővárosában annak ugyszólván mintatörvényszékénél esett meg, annélkül, hogy Ajtai professor urra ez bárminemű következményekkel is járna, — anélkül, hogy a hivatalosan megsértett ügyvédi kar bár-

mi elégtételt is kapott volna egy megfizetett tisztviselő ilyen sértő eljárása miatt.

Hát ez bizony nem is annyira szomorú mint valóságos komikum, egy törvényszéki bohózat, a melynél a publikum kitünően mulat, egy igazságszolgáltatási garasos komédia, — ahol az igazság eltörpülésnek van kitéve és ahol úgy látszik a leglényegesebb kérdés az, hogy Ajtai ur-e az ur a házban, vagy a védő, a kinek a szakértő ur arczába nevet — csupán csak azért mert nyilvánosan akarja bebizonyítani, hogy neki senki sem parancsol.

Ezzel az együttes, egyöntetű eljárással aztán Justicia csupán csak egy okból lehet megelégedve mert a szeméi be vannak kötve, — mert hát szegényke nem lát.

De Justicia ő Nagysága ezzel még exkuzálva nincs, mert sehol a hitregében nincs megírva az, hogy Justicia süket is volt egyuttal.

Ha tehát nem volt süket, akkor hallania kellett volna azt a mit nem látott, hallania kellett volna azt a tiltakozást amelyet Fridman védő odamenyörgött a fülébe.

Ha Justicia ezt nem hallotta, akkor ez a második komikum annak a bo-

TÁRCZA.

Az okos lányka.

Irta: EMMA.

A „Bácskai Hírlap” eredeti tárczája.

III.

Másnap reggel sápadt arcczal sétált a bíróság előtt főnökeivel Beke Pali és nevetve beszélt el, hogy a cigányok bele vitték a mulatásba.

— Utolsó volt ez bíró uram, itt a legutolsó — holnap beadom a lemondásom, elmegyek.

— Hova, megunt már bennünket?

— Nem — de nem maradhatok tovább — leakarok vizsgálni. — Itt hagyom a bírói pályát, kevés a jövedelem — ügyvéd leszek!

És hiába beszéltek neki barátai, főnöke — beadta lemondását és néhány nap múlva a vendéglős fogatán végig járta a várost elbucszni a sok ismerőseivel.

Mindenütt megkérdezték mért megy el, talán csak szabadságra megy, de vissza jön még?

Nem tudom — vissza-e?

Utoljára hagyta llontáék házat, oda csak elutazása előtt való nap ment — gyalog.

— Bocsássanak meg, hogy innen bucsuzom utoljára, bocsássák meg, hogy gyalog jöttem

és még nem is vagyok paradéban. — Egész délután akarok itt maradni — hisz ettől a háztól válok meg legnehezebben.

— Hát elmegy?

Ez a két szó volt a válasz, ebben a két szóban volt megadva a bocsánat.

— Elmegyek — el!

Sokáig ültek ott szótlannul, végre Pali törte meg a csendet.

— Elég is volt ebből cunyi — sok jó barátot szerzetem itt — tán ellenséget is — nehéz szívvel megyek el — de hát majd csak elfeledjük egymást.

Olyan egykedvűen, olyan száraz hangon beszélt, mosolygott is hozzá.

— Elfeledjük egymást! — mondá utána llonta halkan.

Pali mintha nem is hallotta volna, tovább folytatta:

Két esztendő szép idő — annyit mulattam el itt életemből. De nem sajnálom. Jól mult el a két esztendőm — nem volt hiányom szeretetben, barátságban...Csak én nem szerettem magamat, csak — no meg még valaki nem szeretett engem, hej pedig!

Pali hangja nem volt már olyan száraz, az utolsó szavaknál megremegett, de csak egy pillanatra. — Merően bámult fel a semmiségre nem mert llontára tekinteni.

Kinos csend volt a szobában néhány pillanattig. — A mama az utolsó tüt kötötte le, összehajtotta a harisnyát és kiment a másik szobába.

llonta szótlannul, sápadtan ült Pali mellett — néha lopva szemrehányó tekintetet vetett a fiatal emberre, de ez kerülte llonta tekintetét.

— llonta kisasszony?

Milyen hangon mondta ezt Pali? Kisasszony! Eddig llontám, édesem, mindenem volt, most kisasszony!

— Valamikor, egyszer; — talán nem is olyan régen, két képet festettem le maga előtt. — Álom volt. Azóta sokszor ébre is megálmodtam. Derült volt az egyik, teli napsugárral, édes virággal, boldogsággal! Ott ült a férfi a nő lábainál, oda hajtotta fejét a nő ölébe és ő lehajolt hozzá — puha kezeivel szelíden simogatta férje haját, a kép meglevénedett, a boldog pár egymást átkarolva egymás ajakáról lopta az üdvösséget...

Sötét volt a másik, rideg és kietlen. Rendetlenség a szobában, kopott, színehagyott butorok. — A napsugár is reszkette világitotta meg pillanatra az agglegény sápadt kuszált arcát. — Ugy félt valaki ettől a sötét képtől, remegve suttogta, odasimulva a férfinéz: boldogok leszünk — veled — melletted leszek! Egyetlen vallomása volt ez — boldoggá

hózatnak, amely éppenséggel nem alkalmas arra, hogy komolyan vegyék eljárását.

Azért hisszük, hogy ezek az impressiók készíthették Ajtai urat arra, hogy lemondott minden fáklyásmenetről, amelyet neki szantak és ezen impressiók hatása alatt nem vágyakozik azokra a babérokra — amelyeket az ügyvédség ellenében elkövetett magatartása neki szerezhetett.

És Ajtai ur tekintélye még nagyobbra nőtt azóta. Példáját követni fogják a „szakértő” urak az egész országban — a szabóköntös perekben kihallgatandó szakértő urak éppen úgy mint a szilvalekvár elpenészedése tárgyában véleményt adó szakértő urak és az ügyvédek ovakodni fognak közvetlen kérdéseket intézni ezekhez a szakértő urakhoz, — mert ezek egyszerűen hivatkozni fognak Aitaira. — megneveznek majd egy helyettést, — de egyet bizonyára nem fognak tenni et si fractus illabatur orbis — a szakértői díjakról lemondani nem fognak.

Ajtai ur is meg van elégedve állásával és a Gárdos eset miatt azt ott hagyni nem fogja.

De a komikum ott virraszt az ügy felett — Justicia kezében pedig a kard seprűvé válik, olyan seprűvé, amelyen a hajdani béljósok tudakossága holond tanczát járja!

Igazgató-tanítók jelölése.

A helybeli közs. iskolaszék f. hó 16-án tartotta meg az igazgató-tanítók jelölését.

A szabadkai közs. iskolák ugyanis 8 kerületre lesznek felosztva, melynek élén egy-egy igazgató-tanító áll. Jelöltettek:

I. kerületben:	Mezneris Ferenc	egyhangulag
II.	Palotay Bódog	
III.	Bózits Miklós	
IV.	Krizsanovits József	
V.	Temunovich Tamás	

tett vele. De hejl rövid óráig tartott — megbánta vallomását. — Igaza van — nem szerethet engem — még most — nem. Majd — egyszer — akkor ha feleségem lesz — addig nem szeret — addig nem tud szeretni, mert magának más a nevelése. Jól nevelték — okosan gondolkodik — oh de én nem gondolkodom én szeretek.

— Most elmegyek — tán sokáig — tán sohse fogom többé látni — legyen nagyon, nagyon boldog és sohse gondoljon arra a sötét képre — ne szánakozzék az agglégény ridég magános életén — megérdemelte azt.

Felállott — szomorúan nézett imádotjtára, ki némán hallgatta őt.

— Elmegy?

— El!

— Isten áldja meg!

Oda nyujtotta még egyszer remegő kis kezét — az ifju megfogta — de nem csókolta meg. —

Az előszobában Gizi, Ilonta huga könnyes szemekkel állott meg Beke Pali előtt.

— Mondja mért bolondozik maga, — minek megy el — mért mondja, hogy örökre búcsút vesz Ilontától?

Bizalmasan simult Palihoz, ki átölelte a kedves gyermeket, hosszan nézett nagy szeméibe, magához vonta és hosszú csókot nyomott aj-

VI. ker. Szikra János és Kovács Endre, kik közül a kir. tanfelügyelő fog választani.

VII. ker. Tary József és Kladek Mihály közt szavazással döntöttek, melynek eredményeképp Tary J lett jelölve 25 szavazattal I ellenében.

VIII. ker. Gajkovits György és Petonszky József jelöltettek, utóbbi azonban Gajkovits javára lemondott.

Nyomban a jelölés után az iskolaszék saját kebeléből egy 3 tagu bizottságot küldött ki Vojnich Máté elnöklete alatt, akik a kijelölt igazgató-tanítók áthelyezését fogják elintézni.

Sajnos, hogy az iskolaszék azonnal nem intézkedett a kölcsönös áthelyezésekre vonatkozólag: mert az évközi áthelyezés a tanítás menetére káros hatással van s egy miniszteri rendelet szerint tilos is, — reméljük, hogy a bizottság a min. utasítás szerint fog eljárni. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül az iskolaszéknek szűkmarkuságát sem, a menyenyiben a megválasztott igazgató-tanítók tiszteletdíját csak évi 50 frtban állapította meg, — holott tudjuk azt, hogy ezen creált állásokkal óriási teher és felelősség jár, a méltányosság pedig úgy kívánja, hogy ahol terhet és felelősséget rónak, ott megfelelő jutalmat is szabjanak ki.

Különfélék.

— Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1898. évi január hó 20-án d. e. 9 órákor a „Pest város”-hoz címzett szálloda nagytermében tartandó rendes havi közgyűlésének tárgysorozata: 1. Polgármester jelentése a közigazgatás 1897. évi december havi állapotáról. 2. Belügyministeri körrendelet a közigazgatási tisztviselők, segéd és kezelő személyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásra vonatkozólag. 3. Honvédelmi ministeri leirat a Ludovika-Akadémia telt alapítványok kamataiból rendszeresített alapítványi helyekre vonatkozólag. Főispán ur Óméltóságának átírata a közigazgatási bíróságról szóló törvényre vonatkozólag. 4. Földművelési ministeri körrendelet a gabonaszizsik irtása tárgyában. 5. Tanács javaslata Czviin Antaj

által elfoglalt terület megváltására (□ m. ként 4 kor. felvétel.) 6. Tanács javaslata Hoffmann Jánostól elfoglalt terület megváltására (□ m. kint 5 korona felvétel.) 7. Tanács javaslata Terhes János által elfoglalt terület megváltására (□ m. kint 3 kor. első szavazás.) 4. Tanács javaslata Renesár György által elfoglalt terület megváltására (□ m. kint 1 kor. harmad szavazás.) 9. Tanács javaslata dr. Biró Károlytól elfoglalt terület megváltására (□ m. kint 30 kor. harmad szavazás.) 10. Tanács javaslata Kovács Birkás által elfoglalt terület megváltása tárgyában, a város közönsége ellen indított perre vonatkozólag. 11. Tanács javaslata, Czrnkovits Mihálytól, halászlati czeelokra szerzendő egy lánc föld megvétele tárgyában. 12. Raczko Mihály kérényé a „Miaka”-i I. és II. szakasz kaszáló parcellának 3 évre lenndő részbeadása tárgyában. 13. Tanács javaslata a városi zenede részére szükséges helyiség folytatólagos kibérlése tárgyában. 14. Tanács javaslata a Dr. Klein Józseftől bérelt iskolai helyiségre vonatkozó szerződés meghosszabbítása tárgyában. 15. Krausz és Fischer volt nyomdai szállítók fellebezése pótmunkadíj kiutalása tárgyában. 16. Tanács javaslata a fűzőllő laktanya átalakításának felülvizsgálata tárgyában. 17. Méltóságos Schmausz Endre főispán ur átírata Karácsonyi István joghallgatónak közigazgatási gyakornokká történt kinevezéséről. 18. Szabolcs vármegye közönségének megkeresése felirat pártolása iránt. 19. Budapest főváros közönségének körlevele az Ausztriával közös ügyek ideglenes rendezésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyában. 20. Tanács javaslata a községi főgymnasium tandíj rendezésére vonatkozó szabályzat alkotása tárgyában. 21. Tanács javaslat az „Erzsébet” utczának folytatólagos kinyitása tárgyában. 22. Tanács javaslata a földművelési iskola épületei felülvizsgálata és vállalkozónak 7093 korona kiutalása iránt. 23. Polgármester jelentése dr. Bölits József I-ó aljegyző részére tiszteletdíj megszavazása iránt. 24. Tanács javaslata a város területén fogyasztott gyártott, ásvány és forrás vizek után fizetendő fogyasztási adó

kaira. Az ártatlan gyermek hálásan szorítá meg a csókért Pali kezét, mosolyogva mondá: — Átadom neki! — Maga meg — tudja mit kérje meg Ilonta kezét a papától.

— Mit mondott ez a gyereklány — hisz ennek igaza van — mért nem kértem eddig is a kezét — oh én ostoba!

De azért másnap Beke Pali elutazott és az első állomásról bolondos szerelmes levelet irt Molnár Ilmának.

IV.

Néhány hét mulva a fővárosból hosszú levél érkezett Ilonta édesapjához. — Ószinte komoly hangon kéri meg Ilonta kezét Pali és fogadja, hogy egy esztendőn belül személyesen jön el jövendő boldogságáért.

Ott állott Ilonta édesatyja előtt, ki kezébe tartotta Beke Pali levélét.

Az öreg ur szigorú arczal faggatta leányát. Csodálkozott, hogy lánya az ő háta mögött, az ő tudta nélkül beleszeretett valakibe, aki még semmi, kinek semmije.

— Az én kis leányomat, nem úgy nevelttem, hogy ábrándoknak higgyen.

— Édes uram, hát te ezt nem vetted észre? szólt közbe békitőleg az anya, látva leánya remegését.

— Szerettem én is azt az ifjut, láttam, hogy szeret gyermekimmel beszélgetni, de arra sohsem gondoltam, hogy ő Ilontába szerelmes

és hogy őt el akarja venni. Leányom szegény, Beke úr társadalmi állása olyan lesz, mint ügyvédé, — hogy neki gazdag leányt kell elvenni. Mond leányom szereted Beke Pali urat?

— Nem tudom —

Mit irtak neki?

— Nem leszek a felesége!

Az ószapának könnyel teltek meg szeméi — keblére vonta gyermekét és dédelgetve csókolta a zokogó leányt.

Reszkette húzódott meg az ablak fülkében Gizike és halkan suttogetta magában:

— És én mondtam, hogy kérje meg.

Néhány hó mulva azt olvasta Beke Pali a hirlapokban, hogy Ilontát Szende Árpád a csekei uradalom gazdatisztje eljegyezte. Elsápadt, megremegett, de csak egy pillanatra. Letette a hirlapot kiment az utcára járkálni.

Rácz Ferivel találkozott. Nagyon megörült, a rég nem látott barátának. Megölelte és ha nem rösteli, még meg is csókolja.

Te! Ferikém! mit csinálnál te akkor, ha megcsalna a kedvesed, de főbe löni még sem akarnád magad?

Meginnék tiz üveg bikavért duettbe! Adta meg a választ Rácz Feri és kacagva mentek tovább....

fizetése és szedése tárgyában alkotott szabályrendelet elfogadása iránt. 25. Tanács javaslata Balázs P. János bajai temető sikertésnek, Jámbor Pál nyughelye gondozásaért évi díj megállapítása tárgyában. 26. Tanács javaslata Sztipits Károly és Albert terhére előirt birtokváltási illeték leírása iránt. 27. Tanács javaslata Tamassi György részére segély megszavazása iránt. 28. Tanács javaslata két loavató bizottsági tag megválasztása tárgyában. 29. Mamuzsich Lázár polgármester jelentése a javadalom kezelésénél alkalmaztatni engedélyezett személyzet illetményeinek részbeni megváltoztatására vonatkozólag. 20. Tanács javaslata az 1895/96 évi utató zárszámadásra vonatkozólag 31. Polgármester jelentése a gyalog és lovas rendőrök szaporítása tárgyában. 32. Tanács javaslata az izraelita hitközségi iskolára vonatkozólag és kapcsolatosan Mámusich Mátyás prépost plébánosnak ez ügyben beadott indítványa.

— **Hangverseny.** Az újvidéki január 15. tartott jótékony célu hangverseny műsora a következő volt: 1. a) «Nöel» a hullám szellő. b) «Thom» a lantos Balladák Loewe Károltól, éneklő Odry Lehel. 2. «Vadász» és «Madárdal» Sztójánovits Jenő «Kis molnárnárné» című operettjéből, éneklő Dr. Patajné Vida Etelka. 3. Liszt: «Magyar ábránd». Zongorán zenekar kísérettel előadja Korény-Schenck Frigyes, kíséri a 70. gyalogezred zenekara. 4. «La Grange» ária Erkel Ferencz Hunyady László operájából, éneklő Dr. Patajné Vida Etelka. 5. a) «Dal az esti csillaghoz» Tannhäuser operából. b) «A két gránátos» Schumann C.-tól, éneklő Odry Lehel. — Vida Etelkát csokrokkal fogadták, dalait meg kellett toldania népdalokkal. Jöttekor küldöttség üdvözölte a vasutnál, elutazásakor is csokrokkal lepték meg. Szépen énekel Odry Lehel különösen a «két gránátos» dalát. Korény-Schenk Frigyes zongorajátéka, ki újvidéki származása, nagyon tetszett. Összesen befolyt 820 frt jegyekből, melyből levonva a kiadást, a többi jótékony célra fordítatik.

— **Társasköri közgyűlés.** Topolyáról írja levelezőnk. A helybeli Társaskör f. hó 16-án általános érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az elnöki jelentés felolvasása után, melyet a nagyszámú tagok lelkes éljenzéssel fogadtak megjegyezték a tisztújítás mely a következő eredményt tünteti fel. Elnök: újból és egyhangulag Császár Péter főszolgabíró; Alelnök; Vojnits János; Pénztárnok; Sulyc János; Ellenőr: Pály; Könyvtárnok Erényi József; Háznagy: Vincze Lamber ügyvéd; Jegyző: Gál Lajos; Ügyész: dr. Franck Károly; Választmányi tagok: Acsády Béla, Bodrogh Mór, dr. Cziráky Gábor, Guba József, Jedlicska Mihály, dr. Hadzsy János, dr. Kém Lajos, Koch Bernát, dr. Mannheim Ármán, Pápay László, dr. Radány Dezső, dr. Sárkány János.

— **Halálozás.** Özv. Kohn Mksáné, helyb. kereskedő, hétfőn éjtel, hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. Temetése ma délután megy végbe.

— **Közgyűlés.** A bodr.-monostorszegi „Ovaszkör” f. hó 16-án tartotta tisztújító közgyűlését. Az egyhangú választás eredménye a következő: elnök: Gubitsa Kálmán; alelnök Farsang Pál, jegyző: Fürst Salamon; pénztáros: Kollár Gergely, könyvtáros: Osztrogonatz István.

— **Mezey szobor.** N. Palánkán a casino a polgári Casino, az önk. tüzoltó egyesület és a dalárda választottjaiból 80-as bizottság ala-

kult a czéltől, hogy Német-Palánkán a m. é. október hó 31. napján elhalt Mezey Károlynak a nagy emberbarátnak szobor emeltessék. Ezen bizottság dr. Jedlicska Béla kir. közjegyző elnöklete alatt megtartott közgyűlésen most már végleg megalakult s elnöknek Klein Ferencz, titkárnak Buchler Róbert, pénztárosnak pedig Cservessy Antalt választotta. A szobrot Szárnyovszky hirneves akad. műszobrász fogja készíteni. A mozgalom, fényes sikere a polgári elem általános lelkesültégénél fogva előre is biztosítottnak jelezhető, annál is inkább, mert ha valaki, úgy az elérülhetlen érdemeket szerzett Mezey Károly bizonyára meg is érdemelte polgártársainak ezen elismerését.

— **Megégett kisleány.** Melegedni akartak a gyerekek. Tüzet raktak, dermedt kezezkéiket melegítgették, mikor egyszerre sikkolozni kezdtek s a kis 8 éves Mariska égő ruhával kezdett szaladni. — a szoknyáskája tüzet fogott és meggyulladt. Megijedtek a gyerekek, kiabálni kezdtek, jöttek nagy mentőruhás bácsik és bevitték az összeégett kis Mariskát valami nagy, nagy házba, befektették egy kicsike kis vaságyba és ott virrasztott mellette egy néni, hallgatva a kisleány kínos pihegését. Kedd reggelre lehunyt a szeméi a kis Mariska — meghalt. A kis gyerekek, ha megint összebujnak a rmpogó parázs mellé, szomorúan kérdezik, hogy hát a kis Mariska hol marad. A mentőruhás nagy bácsik pedig várnak az őrhelyen, hát ha lesz még egy kis Mariska Szegény kicsike Mariska!

— **Vak tüzilárma.** Valami hunczut borbély inas, — Bezzegh Péter inasa — fel akarta ültetni a helybeli tűzörséget, — és sikerült is a terve, melyet következőleg vitt ki. Bement a «kakas iskolába» a VI. körben s innen telefonon értesítette a tűzörséget, hogy „tűz van”. A tüzoltóság ki is vonult, de természetesen mit sem talált. No de azért mégis nyakoncsipte a rendőrség a vállalkozó szellemű fodrászút.

— **Szerencsétlenség.** Egy Sztantics nevű 15. századbeli katona f. hó 17-én beleesett a helybeli gőzfürdőben levő ártézi kutba. A bugyborékoló víz többször felvetette, mialatt katonatársai léírát kerítve leereszkedtek és a szerencsétlenül járt ifjút kihúzták. A szerencsétlenségnek oka az volt, hogy az ócska deszkák melyek az udvaron levő kutat fedték beszakadtak. Valóban botránys állapot, hogy oly elhanyagolt lehessen az udvar gondozása, hogy észre sem vegyék ha egy deszka a piszokban olyanná rothad, mely nem felel meg az igényeknek. Ha véletlenül a többi katona nincs jelen, akkor emberélet esik áldozatul a hanyag gondozásnak. Így is féltőlten húzták ki a legényt a kut vizéből.

— **Táncmulatság.** A bodr.-monostorszegi „olvasókör” vendéglőse f. hó 22-én rendezte szokása farsangi táncmulatságát. A környék fiatalága által oly általánosan kedvelt „monostorszegi bál” ez idén is fényesen ígérkezik. A zenét a bezdáni első banda szolgáltatja. A meghívók már szétküldettek.

— **Vörös verkedés.** Hétfőn este az István utca sarkán nagy népcsovdület támadt, mindenki kíváncsi volt megtudni, mi okozta e különös csodulás okát. A közelebről állók azonban egész jól látták hogy két helybeli polgár ugyancsak veri egymást agyba főbe, mert hát azt tartván — borban van az igazság! Az összecsovdült nép csak nagy nehezen tudta őket szétválasztani és dacára a nagy ármának a rendőrség távollétével tündökölt. A két atyafi pedig véres fejfel tántorgott haza.

— **Köselés.** Zsabyai levelezőnk írja, hogy f. hó 14-én Vucsitro Stevan itteni kocsmájában Boskov Svetozro földmives Csonkity Markót vig poharazás közben bicskával háromszor hasba szurta. A sértés sebesülön életveszélyes. A tettes a ki vérete tettét vallomása szerint *tréfálkozásból* követte el, félelmében öngyilkosságot kísérlt meg, de annak véghezvitelében megakadályoztatott és most a járásbiróság fogházában várja további sorsát.

IRODALOM.

— **A magyar nép jelene és multja.** Benedek Elek e nagyszabású, az Atheneum kiadásában megjelenő munkájának épen most megjelent ötödik füzetében a tatárjárás után: szomorú korszakot, majd a főnemesség szeretlen elhatalmaszkodását, a királyi tekintély meggyengülését és újból való megerősítését rajzolja. Bárhogy csábitatná is a szerzőt az érdekesebbnél érdekesebb történelmi eseményekbe való elmélyedés, sohasem téveszti szem elől tulajdonképeni célját, mely a magyar nép helyzetének hű visszatükröztesése. Megkapó erővel, drámai mozgalmassággal festi Benedek e harcokat, e küzdelmeket és szívünket, lelkünket fájdalom fogja el a szegény nép e sanyargatásának látján és mag nem szűnő jankiallásának hallatán. Ez érdekes, szomorú, de költői jelenetekben oly gazdag korszak leírásában, a maga teljes fényében megnyilatkozik Benedek stilművészete, mely minden árnyalathoz, minden hangulathoz megtalálja a legszínesebb, a legjellemzőbb kifejezést. A színes műmelléklettel és számos szép képpel díszített füzetnek ára 30 kr.

SZÍNHÁZ.

— **Felfordult színházi állapotok.** Ma így, holnap úgy de sehogyan se úgy ahogyan kellene. Ma megint azt a hírt vesszük, hogy a tanács utasította a színházi bizottságot, hogy pályázatot írjon ki Pesti Iház ellenében. Erre állítólag a tegnapi színi előadás incidense szolgáltatott okot. Mi részünkről azt hisszük, hogy kár Pestit menni hagyni, mert éppen-séggel nem tudjuk ki jön helyébe. A közönség rokonszenve még mindig mellette van — és hát erre is kellene tekinteni egy kicsit.

A fürdőn. Abnassy Tihámér sikerült vigjátékát mutatták be hétfőn, meglehetősen rossz előadásban. A szerep nemudás hátrányára szolgált ennek a jó darabnak melyben eredeti ötlet és sok bolondos helyzet van feldolgozva. Tornovich huszárkapitány (Lomniczy) költört marsrutája van arra, hogy megnősüljön. A ki neki megtetszik az mind asszony már, a ki nek meg nincsen ura, annak ő nem kell. Így szökök előre Örmonoriné (Boros Ferike) a Tatrába. Itt megismerkedünk több fürdőző társasággal, melynek kivétel nélkül az a gondja, hogy a leányokat férjhez adja. Leginkább üldözik Szadayt (Csiszér), aki akként szabadul meg a leányos mamáktól, hogy nőnek mondja magát. Megbeszéli rokonaival. Monorinéval, hogy a szezon alatt mint az ő felesége mutatkozzék be. Ez az ajánlatot örömmel fogadja, mert ő meg evvel a csellel akarja Tarnovichot lerázni.

Mindkettő megjárja a tréfával. Szada ugyanis beleszeret Mecterszky Olga bárókisasszonyba (Hatala) és mikor megkéri a kezét, akkor szól közbe Endotió (Lomnicziné) egy kikosara-

zott mama, hogy úgy hígyenek Szadaynak, mert ez nős ember Persze a barátok menten utra készülnek. Ekkor jön Tarnovich, megakarja magyarázni a félreértést és megkérné Olga kezét Szadaynak. Ezek és a halgatózó Monoriné azt hiszik, hogy Tarnovich a maga számára kéri meg Olgát. Ebből aztán újabb félreértés keletkezik, melyet szerző ügyesen kibogoz és mindenki megkapja a maga választottját.

Nagyon sok nevetni való epizód kínálkozott a darabban, de a döcögős, vonatott előadás elrontotta a biztosra vélt sikert. Megakasztotta az összjátékot Rélai, a ki megbocsájthatatlan állapotban jelent meg a színpadon. A nyelve nehezen mozgott és az egysulya nagyon bizonytalan volt. Ilyennek a szabadkai színpadon nem szabad előfordulni. Az összes szereplők kikölkentek a rendes mederből és így sajnálnunk kellett, hogy ezt a kedves vígjátékot ebben az elhibázott előadásban mutatták be.

CSARNOK.

Vesztett boldogság.

(Verses regény, megjelent 1898. Franklin társ. kiadásában Irta: Erdélyi Zoltán.)

Szívesen köszöntjük bácskai fiatal földinket Erdélyi Zoltánt «Vesztett boldogság» című verses regényének megjelenése alkalmából.

A megjelent díszmű külső cím tekintetében is eléggé figyelmet keltő, és a címlapján jelzett az az ajánlólevél, a melyet a m. kir. tudományos akadémia adott neki, hogy a Nádasdy pályadíjjal jutalmazta már eleve feltételezett, engedi azt, hogy ez a verses regény az előolvasásra és kritikára érdemes.

Várakozásunkban nem is csalódtunk. Mostanában, amikor különösen a verselés terén annyi a silány produktum és amikor nyakra föreánk zudítják a nyomdák életbiztonságát, de a közönség türelmét is annyira kipróbáló szárnyprobálgatásokat, jól esik egy olyan ural s találkozni mint Erdélyi Zoltán, aki nem keresi a szenzációt, sem a századvég irodalmi pinczejében természettrágárságokat — hanem üde falusi, otthonában szerzett impressióinak erejével egy kis egészséges falu levegőt enged beszívni — ifjúságot, szerelmet, boldog epedést, és boldogtalan féltékenységet ír le verses regényében, melynek egyszerű meséjébe mégis filozófiát tud beleszőni.

A szokás ellenére ott kezdjük el, ahol ő elhagyja.

• A boldogság szelíd madárka
Kezünkre száll egy szép napon
Dalot nekünk s csodás dalára
Virágban áll a — völgy, halom.
De jaj, ha akkor meg nem fogjuk,
Ha törünk akkor rá nem dobjuk,

Örökre elszáll, elrepül
S hiába hívás, köny s a bánat
A vad madár csak messzebb szállhat,
Uj tört örökre elkerül!

Szerették egymást ifju s lányka
Kezükbé volt a kis madár,
De tört nem vetve akkor rája;
A megszökött rab messze jár.
A boldogságot észrevették
A kis madárkát föl nem lették,
Minden kísérlet hasztalan —
Egy volt szívüknek dobbanása
De azt a percet elhibázva,
Most mindkettő boldogtalan!

Ez a regénynek a végző konkluziója. Ehhez van alkalmazva a rövid mese, vagy ha úgy tesszük ez a mesének a morálja. A peténdi jdylli magányban lesz szerelmessé Oszkár a tisztartó leányába, aki azonban szerelmét nem viszonozza, mert szíve nem engedi — ő már gyermekora óta összeszokott egy másik ifjával, aki hosszú távollét után betoppan az ősi házába s a szerelmes Oszkárt nagyon féltékennyé teszi. Az öreg Radó már halálán van s végső óhaja az, hogy leánya Oszkár felesége legyen. A jó nevelésű gyermek nem is keseríti el apjának utolsó perceit s esküvel igéri, hogy Oszkár neje lesz. Ugy is történt az eset, a mese drámává alakult át, amelynek szomorú következménye az, hogy Oszkár egy bálteremben történt találka után egy párbajban a leány eredeti imádója fegyverétől elesik, de a vége aztán nem az a mit várnak, hanem az amit a költő az idézett versekben kifejez, a párbajhős és a fiatal özvegy nem házasodnak össze s mindkettő vesztett boldogságát siratja.

Nagyon cinikusan és röviden van elmondva itt a mit Erdélyi Zoltán könnyed stylusban közbeközte okos filozófiával és mindig emelkedett, magas, költői hangon elbeszél. Még a szatira csillamai is kitündökölnek e verses regényből, különösen ott, ahol az olvasó az úgy nevezett közhelyeket várja így pld. a párbaj leírásánál, ahol a költőnek kitűnő alkalmá nyílt a mostani rémregényes ir modort kifigurázni.

Pegazusa átsikamlík azon a helyeken ahol a mostani poéták nagy része fonnyadt gebéjüknek jó legelőt vélnék feltalálni s Erdélyi Zoltán mindvégig igaz poeta tud maradni.

Csak mesterkelt tudakosság tudna hibákat felfedezni s éppen azért teljesen rábizzuk Erdélyi Zoltánt a maga sorsára, nem akarjuk se javítani se oktatni s ahelyett azon kívánságunknak adnk kifejezést, hogy dolgozzék tovább, szerénysége megvédi őt az elbizakodottságtól, — költői lelke pedig nem hagy kételyt aziránt, hogy mihamarabb még jelesebb művét is üdvözölhetjük!

* K.

KARKOS ÉS TÁRSA

ezelőtt HORVÁTH ANTAL
DÉLIGYÜMÖLCS ÉS CSEMEGE KERESKEDÉS
SZABADKA RUDICS-UTCZA 10. SZ.

Ajánlunk minden fajtájú déli gyümölcsöt u. m. Mandarinokat, narancsot, citromot, francia csemege mandolát, paradíot, mogyorót, boszniai valamint bordeauxi aszalt szilvát.

Halművekből, russlikat, sprotnit, angolnát, ajokát, tengeri pisztrángot, ajoka gyürüket, olajban és caviárt.

Husművekből prágai sonkát és csaszarhust, nyersen és kifőzve, mortadellát di Bolgnia, veronai szalámit, továbbá minden fajtájú theát, theasiteményt, görcei gyümölcsöt stb. stb.

Együttal bátorokodunk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy bankettekhez, házimulatságokhoz stb. stb. gardinettok, valamint olasz salátát a legolcsóbb árak mellett, s a legizélesebb, valamint elegendő arangiozva a házhöz szállítunk.

Minél számosabb megbizásért esedezünk kiváló tisztelettel

Karkos és Társa.

Duna Szekcsőn

40 év óta fennálló, élénk forgalmu és igen jól jövedelmező, közvetlenül a Duna és az állami közut mellett fekvő

Téglagyár és mészkemencze

a tulajdonos előrehaladott kora miatt előnyös feltételek mellett bárbe adandó. Bővebb felvilágosítással szoiágt Krauss Pál Baján.

g. 72/1898 szám.

Árverési hirdetmény.

Alolirt községi előjáróság közhírré teszi, hogy a község vadászati jogbirtékét 1898 évi február hó 2-án d. u. 2 órakor u. ez évi Március 15-től 1903 évi Március 14-ig hat egymásutáni évre haszonbérbe adja három külön tagban. A kikiáltási ár tagonként 35 frt. 60 kr, melynek 10%-ka árverező által bántpénzül leteendő.

A közelebbi feltételek a közigazgatási egyzói irodában betekintheők.

Kelt Bács-Martonoson 1898 évi január hó 14-én.

Szávits Emil
kig. jegyző

Faggyas Pál
bíró.

Minden hirdetés beiktatása legalább 50 krba, 20 szóval többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 krba, vastagabb betűkből 3 krajczárba kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apró hirdetések előre fizetendők; a hirdető félnek nevével vagy lakcímével ellátott hirdetések után 30 krajczár beilyegilleték külön fizetendő.

„Bácskai Hirlap“

apró hirdetési rovata egyszerűen az egyetlen tér ahol Bács-Bodrog vármegyének közönsége sokszor a legsürgősebben kéréssetett fölleli, mert mindenki aki ajánlkozik valamely állásra

a „Bácskai Hirlap“

apró hirdetési által ez az állást megkaphatja, mindenki, aki alkalmazottat keres

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovata által azok kifejezéséhez módot talál, — mindezek nélkülözhetlennek teszik előbb utóbb mindenki nézve

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovata.

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési után talál ilyen, — mindenki, akinek van egy titkos szívbéli óhaja melyet nem tud imádjával maskép közölni

Lakás keresztetik

két esetleg három szobából álló magános házbán, esetleg egy lakóval, lehetőség a piac közelében vagy a Kosuth-utcában — a májusi negyedre. Czim a kiadóhivatalban.

Házi sürgöny csengő

teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Egy szakképzett

könyvelő esteli foglalkozást keres.

Cim a kiadóhivatalban.

Használt bélyegek

de csakis külföldi megvételre keresztetik. Czim a kiadóhivatalban.

Azon bájos hölgyet

ki kedden délután 3 órakor a városháza folyosóján sétált és velem egy pár szót beszélgetett felkértem, hogy fekete hajja jellege alatt tudassa a kiadóhivatalban, hogy közelebbi ösmerttség lehetséges-e!